

بررسی وضعیت ژنتیکی صفت زودرسی در هندوانه

رسول انسی نژاد^۱، کاظم ابای^۲

۱- گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه گیلان، رشت

۲- گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه چوکورو، آدانا، ترکیه

در این طرح وضعیت ژنتیکی زودرسی در هندوانه، با استفاده از روشهای اصلاح دورگ گیری و تلاقی برگشتی بر روی سه رقم محلی (استاندارد) و خالص (Homozigous) [رقم زودرس (Sugar Baby)، میانرس (Crimson Sweet) و دیررس (Halep Karasi)] انجام شد و با کاشت بذر سه ترکیب (Combination) حاصل از تلاقی ارقام فوق (F2, BC1, BC2, P1, P2, F1) به صورت جداگانه و به شکل بلوکهای کامل تصادفی، مجموعاً به مدت ۳ سال (۹۱-۹۰-۱۹۸۹) مورد بررسی قرار گرفت. مکانیسم ژنتیکی زودرسی با استفاده از میانگین و واریانس حاصل از یادداشت برداری پارامترهای زودرسی [مدت زمان کاشت بذر تا جوانه زنی، جوانه زنی تا گلدهی (شکوفایی گل ماده)، گلدهی تا رسیدن میوه و کاشت بذر تا رسیدن میوه] در طول مراحل رویشی و زایشی با کمک تجزیه آماری و آمار ژنتیکی بررسی شد.

اگرچه وضعیت زودرسی در هندوانه به وسیله ژنهای غالب (Dominance) و ژنهای افزایشی (Additive) کنترل می شود، اما تأثیر ژنهای افزایشی به مراتب بیشتر از ژنهای غالب تشخیص داده شد. همچنین درجه وراثت ژنهای صفات زودرسی در هندوانه از نظر آماری کاملاً معنی دار بود.